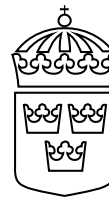

Regeringens proposition

2025/26:63

Vissa sekretessfrågor som avser vapentransaktioner och Schengens informationssystem

Prop.
2025/26:63

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 4 december 2025

Ulf Kristersson

Gunnar Strömmer
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår ändringar i offentlighets- och sekretesslagen som innebär ett utökat sekretesskydd för uppgifter om transaktioner med skjutvapen som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller lämna in till myndigheten.

Regeringen föreslår även ändringar i offentlighets- och sekretesslagen som innebär att den befintliga sekretessregleringen utvidgas för att skydda nya uppgifter som kommer att utbytas inom ramen för polissamarbetet i Schengens informationssystem och som hänför sig till utländska brottsutredningar samt enskildas personliga förhållanden.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2026 respektive den dag som regeringen bestämmer.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	4
3	Ärendet och dess beredning	7
4	Allmänt om offentlighet och sekretess.....	7
5	Sekretess för uppgifter om vapentransaktioner.....	8
5.1	Vapenhandlars och vapenmäklars redovisning av transaktioner med skjutvapen.....	8
5.2	Utökat sekretesskydd för uppgifter om vapentransaktioner	9
6	Sekretess för uppgifter i Schengens informationssystem.....	14
6.1	Schengens informationssystem	14
6.2	Informationsregistreringar enligt tilläggsförordningen till Schengens informationssystem	16
6.3	Utökat sekretesskydd för uppgifter som avser informationsregistreringar i Schengens informationssystem	17
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	22
8	Konsekvenser.....	23
9	Författningskommentar.....	25
Bilaga 1	Sammanfattning av Polismyndighetens hemställan om sekretess för vissa uppgifter om transaktioner med skjutvapen.....	28
Bilaga 2	Hemställans lagförslag	29
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna för hemställan	30
Bilaga 4	Sammanfattning av promemorian Sekretess för nya uppgifter i Schengens informationssystem.....	31
Bilaga 5	Promemorian lagförslag.....	32
Bilaga 6	Förteckning över remissinstanserna för promemorian	34
Bilaga 7	Lagrådsremissens lagförslag	35
Bilaga 8	Lagrådets yttrande	38
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 december 2025	39

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2025/26:63

Regeringens förslag:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 16 och 17 §§ och 37 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

16 §¹

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning. *Motsvarande sekretess gäller för uppgift som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser förteckningar och anmälningar som den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen och ammunition är skyldig att föra eller lämna in till myndigheten.*

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret,
2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret,
3. en länsstyrelse för uppgift som hänför sig till register över verksamheter för livsmedelskontroll, och
4. Polismyndigheten för uppgift som hänför sig till registret över uppdragstagare inom Nationella viltolycksrådet.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt

17 §²

Sekretess gäller i verksamhet som avser rättsligt samarbete på begäran av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, för uppgift som hänför sig till en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en angelägenhet som angår tvångsmedel, om det kan antas att det varit en förutsättning för den andra statens eller den mellanfolkliga domstolens begäran att uppgiften inte skulle röjas.

Motsvarande sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket, Migrationsverket, Regeringskansliet och en utlandsmyndighet för uppgift som avser en registrering i Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,

2. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller, *eller*

2. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller,

3. tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terroristbrott eller annan grov brottslighet, eller

3. okända efterlysta personer som söks för identifiering.

4. okända efterlysta personer som söks för identifiering.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

37 kap.

6 §³

Sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket och Migrationsverket för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men och uppgiften förekommer i en angelägenhet som avser en registrering i Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,

2. en försvunnen person eller en sårbar person som behöver hindras från att resa,

3. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller,

4. en tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandad i terroristbrott eller annan grov brottslighet,

4. en okänd efterlyst person som söks för identifiering,

5. en okänd efterlyst person som söks för identifiering,

² Senaste lydelse 2021:1190.

³ Senaste lydelse 2021:1190.

Prop. 2025/26:63

5. nekad inresa och vistelse, eller
6. återvändande.

6. nekad inresa och vistelse, eller
7. återvändande.

Motsvarande sekretess gäller hos en myndighet som prövar ansökningar om visering, uppehållstillstånd eller medborgarskap.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2026 i fråga om 18 kap. 16 § och i övrigt den dag som regeringen bestämmer.

Polismyndigheten lämnade i augusti 2024 en hemställan till Justitiedepartementet om en ändring i 18 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) till skydd för uppgift som hänför sig till sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller anmäla till Polismyndigheten (Ju2024/01729). En sammanfattning av hemställan finns i *bilaga 1*. Hemställans lagförslag finns i *bilaga 2*. Hemställan har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga på regeringens webbplats (regeringen.se) och i lagstiftningsärendet (Ju2024/01729).

Vidare har det inom Justitiedepartementet tagits fram en promemoria om ändringar i 18 kap. 17 § och 37 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen som innebär en utvidgning av befintlig sekretessreglering för att skydda nya uppgifter som kommer att utbytas inom ramen för polissamarbetet i Schengens informationssystem. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 4*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 5*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*. Remissyttrandena finns tillgängliga på regeringens webbplats och i lagstiftningsärendet (Ju2025/00680).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 23 oktober 2025 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 7*. Lagrådet lämnar förslaget utan erinran. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 8*. I förhållande till lagrådsremissens lagförslag görs vissa språkliga och redaktionella ändringar.

4 Allmänt om offentlighet och sekretess

Grundläggande regler om allmänna handlingars offentlighet finns i 2 kap. tryckfrihetsförordningen, förkortad TF. Enligt 2 kap. 1 § TF har var och en rätt att ta del av allmänna handlingar.

Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § första stycket TF begränsas endast om det krävs med hänsyn till vissa angivna intressen, bl.a. intresset av att förebygga eller beivra brott och skyddet för enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Av andra stycket följer att en sådan begränsning ska anges noga i en bestämmelse i en särskild lag eller, om det anses lämpligare i ett visst fall, i en annan lag som den särskilda lagen hänvisar till. Den särskilda lag som avses är offentlighets- och sekretesslagen.

Sekretess innebär ett förbud att röja en uppgift, oavsett om det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt (3 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen).

En sekretessbestämmelse består i regel av tre huvudsakliga rekvisit, dvs. förutsättningar för bestämmelsens tillämplighet. Dessa rekvisit anger sekretessens föremål, räckvidd och styrka. Sekretessens föremål är den

information som kan hemlighållas och anges i lagen genom ordet ”uppgift” tillsammans med en precisering av uppgiftens art. Sekretessens räckvidd bestäms vanligen genom att det i sekretessbestämmelsen preciseras att sekretessen för de angivna uppgifterna bara gäller i en viss typ av ärende, i en viss typ av verksamhet eller hos en viss myndighet. Sekretessens styrka bestäms normalt genom att bestämmelsen förses med ett s.k. skaderekvisit. Så behöver emellertid inte alltid vara fallet. Regleringen skiljer vanligen mellan raka och omvända skaderekvisit. Vid ett rakt skaderekvisit är utgångspunkten att uppgifterna är offentliga och att sekretess endast gäller om det kan antas att en viss skada eller men uppkommer om uppgiften röjs. Vid ett omvänt skaderekvisit är utgångspunkten den motsatta, dvs. sekretess är huvudregel. Uppgifterna får alltså bara lämnas ut om det står klart att de kan lämnas ut utan att viss skada eller men uppstår. Sekretess kan även vara absolut. De uppgifter som omfattas av sådan sekretess ska hemlighållas utan någon skadeprovning om uppgifterna begärs ut.

Utöver rekvisiten som anger sekretessens föremål, sekretessens räckvidd och sekretessens styrka innehåller många sekretessbestämmelser begränsningar av den tid som sekretessen för uppgifter i allmänna handlingar högst kan gälla. Sekretesstidernas längd varierar beroende på vilket skyddsintresse som har föranlett sekretessen. I ett fåtal sekretessbestämmelser saknas tidsgränser.

5 Sekretess för uppgifter om vapentransaktioner

5.1 Vapenhandlares och vapenmäklares redovisning av transaktioner med skjutvapen

Det krävs tillstånd från Polismyndigheten för att bedriva handel med skjutvapen samt yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition. Polismyndigheten har tillsyn över såväl vapenhandlare som yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition (vapenmäklare), och ska se till att de skjutvapen som innehas av vapenhandlare förvaras på föreskrivet sätt. Som en del av tillsynen ska Polismyndigheten, enligt 5 kap. 8 och 8 a §§ vapenförordningen (1996:70), granska de inköps-, försäljnings- och förmedlingsförteckningar som aktörerna är skyldiga att föra.

Skyldigheten att föra dessa förteckningar framgår av 5 kap. 5–6 a §§ vapenförordningen. Där anges att vapenhandlare har en skyldighet att föra en särskild inköpsförteckning över rekvisitioner av förvärvade vapen och en särskild försäljningsförteckning över sålda vapen. Vapenmäklare ska på motsvarande vis föra en förteckning över de transaktioner och överföringar som mäklaren har medverkat till. Av regleringen följer också att vapenhandlare som förvärvat ett skjutvapen från någon som inte har rätt att tillverka eller bedriva handel med skjutvapen, ska anmäla det förvärvet till Polismyndigheten.

Som ett led i genomförandet av 2017 års vapendirektiv, har det också införts en skyldighet för vapenhandlare och vapenmäklare att löpande och elektroniskt anmäla transaktioner med skjutvapen till Polismyndigheten. Vapenhandlars anmälningsskyldighet omfattar genomförda transaktioner med skjutvapen (5 kap. 13 §), medan vapenmäklars omfattar transaktioner och överföringar avseende skjutvapen som de medverkat till (5 kap. 14 §).

I Polismyndighetens föreskrifter om inköps-, försäljnings- och förmedlingsförteckningar samt anmälan om transaktioner med skjutvapen (PMFS 2023:19), beskrivs mer utförligt vilka uppgifter som ska ingå i dessa förteckningar och anmälningar. Det handlar om t.ex. uppgifter som avser parterna i transaktionen (namn, adress, personnummer eller organisationsnummer på beställare, överlåtare, förmedlare och köpare) och detaljerade uppgifter om skjutvapnet (såsom skjutvapnets typ, antal, fabrikat, modell, kaliber och tillverkningsnummer).

Historiskt har skyldigheten att föra förteckningar fullgjorts genom fysiska vapenböcker där förteckningarna har förts manuellt. Det har även förekommit olika typer av it-system som använts för ändamålet. Polismyndigheten har dock, i samband med införandet av skyldigheten att anmäla transaktioner, för ändamålet utvecklat en e-tjänst kallad Polismyndighetens digitala vapenbok (DVB) där både förteckningar och anmälningar numera registreras. De anmälningar som vapenmäklare ska göra sker dock genom att uppgifter om transaktionen skickas till Polismyndigheten via e-post enligt särskilda anvisningar.

Till följd av bl.a. införandet av den digitala vapenhandboken, förvarar Polismyndigheten numera alltså uppgifter som den tidigare inte haft direkt tillgång till. Det finns skäl att se över sekretesskyddet för dessa uppgifter.

5.2 Utökat sekretesskydd för uppgifter om vapentransaktioner

Regeringens förslag

Sekretess ska gälla för uppgift som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och vapenmäklare är skyldiga att föra eller lämna in till Polismyndigheten, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

Regeringens bedömning

Den tystnadsplikt som följer av den nya bestämmelsen bör inte ges företräde framför meddelarfriheten.

Hemställans förslag

Förslaget i hemställen stämmer i sak överens med regeringens, men har en annan språklig utformning.

Remissinstanserna

De flesta remissinstanser, däribland *Justitiekanslern*, *Riksdagens ombudsmän*, *Kammarrätten i Stockholm*, *Åklagarmyndigheten*, *Naturvårdsverket*, *Svenska Jägareförbundet* och *Svenska Skyttesportförbundet*, tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det. *Journalistförbundet* anser att behovet av en ny bestämmelse behöver förtydligas för att det ska gå att ta hänsyn till om det är motiverat att inskränka insynen i detta fall. Journalistförbundet betonar att det finns ett stort allmänintresse när det gäller hanteringen av vapen hos vapenhandlare och vapenmäklare. Vidare bör undantaget i 18 kap. 16 § tredje stycket offentlighets- och sekretesslagen enligt Journalistförbundet gälla även avseende den nya sekretessbestämmelsen. Journalistförbundet delar bedömningen i hemställan, om att det inte bör införas någon begränsning av meddelarskyddet. *Tidningsutgivarna* anför att det är svårt att se varför den befintliga lagstiftningen inte skulle vara tillräcklig. Enligt *Tidningsutgivarna* finns det vidare ett insynsintresse, till exempel i samband med uppmärksammade händelser, som måste beaktas.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Myndigheterna hanterar uppgifter som behöver skyddas

Sedan införandet av skyldigheten för vapenhandlare och vapenmäklare att löpande och elektroniskt anmäla transaktioner med skjutvapen till Polismyndigheten, och tillkomsten av den digitala vapenboken där både förteckningar och anmälningar enligt 5 kap. vapenförordningen numera registreras, förvarar Polismyndigheten detaljerade uppgifter om vem som innehar vilket skjutvapen vid varje given tidpunkt. Detta innebär att Polismyndigheten måste hantera och kunna skydda uppgifter som myndigheten tidigare inte haft direkt tillgång till.

Uppgifterna förekommer hos Polismyndigheten huvudsakligen i vapenboken och i inkomna e-postmeddelanden. Därutöver kan uppgifterna förekomma vid tillsyn och i förundersökningar och annan verksamhet som syftar till att förebygga, utreda eller beivra brott hos Polismyndigheten men även hos exempelvis Åklagarmyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket och Tullverket. Utifrån det brottsbekämpande uppdraget är det av stor vikt att uppgifterna kan skyddas från allmän insyn om de skulle begäras ut. Om uppgifterna behöver lämnas ut kommer det med enkla medel gå att kartlägga var skjutvapen finns, och därmed finnas en påtaglig risk för att stöldbegärliga vapen avleds från den legala till den illegala marknaden. Detta är särskilt känsligt utifrån det rådande säkerhetsläget och av totalförsvarsskäl.

Befintlig sekretessreglering ger inte ett tillräckligt skydd

Uppgifter inom vapenområdet skyddas generellt av stark sekretess. Skälet för detta är att information om vilka vapen som finns på en särskilt angiven plats eller hos en viss aktör är särskilt skyddsvärd information ur ett brottsförebyggande perspektiv.

Som framgår av hemställan innehåller offentlighets- och sekretesslagen ett antal bestämmelser som rör sekretess för uppgifter relaterade till

vapenlagen, och som kan bli aktuella för sådana uppgifter som hänför sig till eller härstammar från vapenhandlares och vapenmäklares anmälningar och förteckningar. De viktigaste bestämmelserna i sammanhanget avser sekretess för uppgifter som hänför sig till vapenregister (18 kap. 16 §) och uppgifter i ärenden enligt vapenlagen (18 kap. 16 a § och 35 kap. 23 §). Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet kan även andra bestämmelser i lagen bli aktuella för sådana uppgifter, t.ex. förundersökningssekretess enligt 18 kap. 1 §.

Sammantaget finns alltså redan i dagsläget sekretessbestämmelser som i vissa sammanhang kan skydda uppgifter som hänför sig till eller härstammar från sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och vapenmäklare är skyldiga att föra eller lämna in till Polismyndigheten. *Tidningsutgivarna* ifrågasätter hemställans bedömning i fråga om behovet av en ny sekretessbestämmelse och *Journalistförbundet* efterfrågar en djupare analys av behovet innan en ny bestämmelse införs. Regeringen konstaterar att huvudsyftet med 2017 års vapendirektiv, och del av syftet med den svenska vapenregleringen, är att motverka vapenrelaterad brottslighet. Uppgifter om vapentransaktioner, dvs. detaljerade uppgifter om vem som innehar vilket skjutvapen vid varje given tidpunkt, är utifrån detta syfte, och de ovan beskrivna konsekvenserna som ett utlämnande kan medföra, mycket skyddsvärda. I likhet med den bedömning som Polismyndigheten gör i sin hemställan, anser regeringen att befintliga sekretessbestämmelser inte ger ett tillräckligt sekretesskydd för uppgifter om vapentransaktioner vid sidan av de fall då uppgifterna i fråga förekommer i ett vapenregister, vapenärende eller en förundersökning. Enligt regeringen är det inte tillräckligt att uppgifterna skyddas endast om de förekommer i vissa sammanhang. Det behövs därför en bestämmelse som på ett tydligt sätt möjliggör att uppgifterna skyddas oavsett var de förekommer. Regeringen anser alltså att det finns ett behov av en lagändring.

Intresset av sekretess väger tyngre än intresset av insyn

För att en ny sekretessbestämmelse ska få införas krävs det att intresset av sekretess väger tyngre än intresset av insyn. Det finns utifrån det brottsbekämpande uppdraget ett starkt allmänt intresse av att kunna skydda uppgifterna om vapentransaktioner. *Journalistförbundet* och *Tidningsutgivarna* lyfter fram att det också finns ett stort allmän- och insynsintresse när det gäller hanteringen av vapen hos vapenhandlare och vapenmäklare som måste beaktas. Regeringen instämmer i organisationernas synpunkter att det finns ett befogat insynsintresse, men konstaterar samtidigt att behovet av sekretess härrör från risken för att information om vilka skjutvapen som finns vid varje given tidpunkt ska utnyttjas av kriminella aktörer, direkt eller indirekt. Det kan konstateras att sekretessen syftar till att förebygga och beivra brott men även indirekt leder till ett stärkt skydd för legala vapeninnehavare, vapenhandlare och vapenmäklare. Dessa intressen får anses väga tungt, och regeringen bedömer sammantaget att skälen för sekretess väger tyngre än intresset av insyn.

Sammanfattningsvis instämmer regeringen i den bedömning som görs i hemställan och av majoriteten av remissinstansernas om att det är

Prop. 2025/26:63 motiverat att införa en ny regel om sekretess till skydd för allmänna intressen.

Bestämmelsens utformning och placering

Den sekretessbestämmelse som nu föreslås bör ta sikte på de uppgifter om transaktioner med skjutvapen som vapenhandlare och vapenmäklare är skyldiga att föra i form av inköps-, försäljnings- och förmedlingsförteckningar, och som samma yrkeskategorier är skyldiga att anmäla till Polismyndigheten. Syftet med bestämmelsen bör vara att tydliggöra att sekretess som huvudregel gäller för samtliga sådana uppgifter.

Uppgifterna i fråga kommer primärt att finnas hos Polismyndigheten. Uppgifter om transaktioner som kommit in till Polismyndigheten kan dock behöva lämnas ut vid tillsyn och i förundersökningar och annan verksamhet som syftar till att förebygga, utreda eller beivra brott hos exempelvis Åklagarmyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket eller Tullverket. För att skyddet ska bli ändamålsenligt är det viktigt att möjligheten att sekretessbelägga uppgifterna inte är begränsad till att gälla hos Polismyndigheten. Det ska inte vara möjligt att begära ut uppgifterna via en mellanhand som Polismyndigheten lämnat ut uppgifterna till, och på så vis kringgå sekretesskyddet. Regeringen bedömer därför att sekretess bör gälla för uppgift som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och vapenmäklare är skyldiga att föra eller lämna in till Polismyndigheten, oavsett hos vilken myndighet uppgifterna förekommer.

Som redovisas ovan och som framgår av de ursprungliga förarbetena till bestämmelsen (prop. 1990/91:130 s. 49 f.) föreligger starka skäl för sekretess rörande uppgifter om skjutvapen, vilket också är bakgrunden till att flera av övriga sekretessbestämmelser på området är utformade med ett omvänt skaderekvisit. Regeringen anser därför att uppgifterna bör skyddas med ett omvänt skaderekvisit.

Behovet av sekretess har sin grund i intresset av att förebygga eller beivra brottslig verksamhet. Den sekretessbestämmelse som nu föreslås har ett naturligt samband med och speglas delvis av de uppgifter som förekommer i vapenregister enligt vapenlagen. Bestämmelsen bör därför införas i 18 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen.

Undantag från sekretessen

Den nuvarande sekretessen enligt 18 kap. 16 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen gäller enligt paragrafens tredje stycke inte för uppgifter i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen och den som yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition. Sekretessen gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av sådana tillstånd. Som skäl för att dessa uppgifter har undantagits har bl.a. anförts att vapenhandlare är näringsidkare med ett intresse av att göra sin verksamhet känd, och att den omständigheten att någon ägnar sig åt handel med eller förmedling av vapen därför normalt torde vara en uppgift som är allmänt bekant eller som ofta är förhållandevis enkel att få reda på. Vidare anfördes att sekretess skulle begränsa möjligheterna för den som står i begrepp att handla med en person som påstår sig ha ett giltigt tillstånd för handel med en viss typ

av vapen att kontrollera detta och att sekretess därför skulle kunna leda till ökad risk för olagliga vapenaffärer (prop. 2005/06:113 s. 49 f.). Enligt regeringen gör sig de skäl som anfördes för att undanta dessa uppgifter från sekretess enligt första stycket i dess nuvarande lydelse inte gällande för motsvarande uppgifter i den nya sekretessbestämmelsen. Därtill skulle ett utlämnande av uppgifter om namn och adress från de nu aktuella förteckningarna och anmälningarna kunna ge en indikation om antalet vapen som verksamheten omsätter och därmed även om storleken på t.ex. verksamhetens lager. Det kan öka möjligheten att kartlägga var stöldbegärliga vapen finns, vilket i sin tur ökar risken för stölder och därmed att vapen avleds från den legala till den illegala marknaden. Regeringen anser sammantaget, till skillnad från *Journalistförbundet*, inte att undantaget enligt 18 kap. 16 § tredje stycket offentlighets- och sekretesslagen bör gälla även avseende den nya sekretessbestämmelsen.

Inget ytterligare behov av lagändringar

Regeringen instämmer i den bedömning som görs i hemställan att det inte finns något behov av en särskild sekretessbestämmelse till skydd för uppgifter om enskildas personliga förhållanden i den digitala vapenboken eller inkomna e-postmeddelanden. Den föreslagna ändringen tar sikte på uppgifter om var skjutvapen finns, vilket omfattar uppgifter om namn, adress och personnummer för enskilda i transaktionen. Någon ytterligare information om enskilda finns inte i de aktuella förteckningarna.

Det kan uppstå situationer där Polismyndigheten har behov att dela nu aktuella uppgifter med andra myndigheter, exempelvis för att utreda och lagföra brott. Regeringen bedömer att sådan informationsdelning bör vara möjlig med gällande reglering, antingen inom ramen för skadebedömningen i föreslagen bestämmelse eller genom befintliga sekretessbrytande bestämmelser i 10 kap. offentlighets- och sekretesslagen. För att sekretessen ska gälla även hos en mottagande myndighet omfattar den nya bestämmelsen uppgifter som hänför sig till förteckningar och anmälningar oavsett var dessa förekommer.

Av 3 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen följer att sekretess innebär ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt. Sekretess innebär alltså sekretess i förhållande till en uppgift i en handling, men även tystnadsplikt. Av 1 kap. 7 § tryckfrihetsförordningen framgår att var och en är fri att meddela uppgifter i syfte att de ska göras offentliga i en tryckt skrift (meddelarfrihet). Friheten är dock begränsad med anledning av att tystnadsplikten i vissa fall anses ha företräde, vilket då regleras särskilt. Bestämmelserna om tystnadsplikt har inte företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter vad gäller bestämmelser om sekretess för uppgifter i vapenregister eller ärende enligt vapenlagen, se 18 kap. 19 § offentlighets- och sekretesslagen. Med beaktande av den restriktivitet som gäller vid inskränkningar av rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bedömer regeringen, i likhet med *Journalistförbundet*, att detsamma ska gälla för den ändring som nu föreslås.

6 Sekretess för uppgifter i Schengens informationssystem

6.1 Schengens informationssystem

De flesta av EU:s medlemsstater, och ett antal andra europeiska länder, deltar i dag i det s.k. Schengensamarbetet. Syftet med samarbetet är framför allt att uppnå fri rörlighet för personer inom Schengenområdet. För att uppnå det har Schengenländerna, däribland Sverige, enats om gemensamma regler i ett stort antal frågor. Schengens informationssystem, SIS, används av medlemsstaterna för att utbyta information med varandra inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete samt migrationskontroll. SIS regleras i tre olika EU-förordningar:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1860 av den 28 november 2018 om användning av Schengens informationssystem för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (här benämnd återvändandeförordningen),
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1861 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området in- och utresekontroller, om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och om ändring och upphävande av förordning (EG) nr 1987/2006 (här benämnd gränsförordningen), och
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, om ändring och upphävande av rådets beslut 2007/533/RIF och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 och kommissionens beslut 2010/261/EU (här benämnd polisförordningen).

Kompletterande bestämmelser finns i lagen (2021:1187) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om Schengens informationssystem (här benämnd kompletteringslagen), och i förordningen (2021:1188) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om Schengens informationssystem (här benämnd kompletteringsförordningen).

SIS består tekniskt dels av ett centralt datasystem, dels av nationella datasystem i de deltagande medlemsstaterna. De nationella datasystemen står i direkt förbindelse med det centrala datasystemet och innehåller en kopia av den information som vid varje tidpunkt finns i detta. Medlemsstaterna använder sitt nationella system för sökning mot centrala SIS eller mot den nationella kopian. Det är även i den nationella kopian, N.SIS, som medlemsstaterna för in, uppdaterar och raderar så kallade registreringar i SIS. SIS-registreringar innehåller information om en viss person eller ett visst föremål samt anvisningar om vad myndigheterna ska göra när de lokaliserar den personen eller det föremålet. Registreringar som förs in i SIS om personer och föremål görs i realtid direkt tillgängliga för alla

slutanvändare hos behöriga nationella myndigheter i de deltagande medlemsstaterna.

Polismyndigheten ska enligt 4 § första stycket kompletteringslagen föra det register som utgör den svenska nationella delen av SIS. Bestämmelsen innebär att det är Polismyndigheten som har huvudansvaret för att föra in, uppdatera och radera SIS-registreringar i den nationella delen. Av andra stycket samma paragraf framgår att även Migrationsverket ansvarar för att i vissa fall föra in, uppdatera och radera registreringar i den svenska nationella delen av SIS.

SIS-regelverket innehåller bestämmelser om vilka olika typer av registreringar som medlemsstaterna får respektive ska göra i SIS. I de tre EU-förordningarna finns sammantaget bestämmelser om ett tiotal olika sorters registreringar. Vissa typer av registreringar syftar till att informera övriga medlemsstater om ett visst förhållande, t.ex. att en person har nekats inresa till det registrerande landet. Andra registreringar syftar i stället till att andra medlemsstater ska bistå det registrerande landet med en viss åtgärd, t.ex. att gripa en efterlyst person eller att undersöka ett föremål.

Sökningar i SIS sker i många olika typer av situationer. När en sökning på en person eller ett föremål ger en träff i SIS ska den medlemsstat som fått träffen ta ställning till om den åtgärd som har begärts avseende personen eller föremålet i fråga, kan vidtas. I vissa fall finns det möjlighet för varje medlemsstat att redan på förhand registrera en sorts varning, i SIS-förordningarna benämnd flagga, om att en viss begärd åtgärd inte kommer att vidtas på dess territorium.

Själva registreringen i SIS innehåller endast den information som är nödvändig för att kunna identifiera en person eller ett föremål och för att klargöra vilken åtgärd som begärs. Av artikel 20 i polisförordningen, som är den EU-förordning som är av intresse för regeringens förslag, framgår att en registrering som omfattar uppgifter om personer får innehålla information om bl.a. namn, födelseuppgifter, medborgarskap, identifieringshandlingar och vissa biometriska uppgifter, orsak och upphov till registreringen och vilken åtgärd som begärs, samt huruvida personen är beväpnad eller på annat sätt utgör ett hot.

I många fall är denna information emellertid otillräcklig för att en medlemsstat ska kunna bistå en annan medlemsstat med en begärd åtgärd. Medlemsstaterna måste därför ofta utbyta ytterligare information med varandra, i SIS-förordningarna kallad tilläggsinformation. Tilläggsinformation är information som inte ligger i SIS utan i medlemsstaternas nationella register och som på något sätt har betydelse för en registrering i SIS. Schengenstaterna har inrättat så kallade Sirenekontor för utbyte av tilläggsinformation eller kompletterande information om registreringar mellan staterna. I Sverige har Polismyndigheten fått uppgiften att vara Sirenekontor och myndigheten har även huvudansvar för den nationella delen av SIS.

Ett tiotal myndigheter, däribland Polismyndigheten, Tullverket och Migrationsverket, har i enlighet med 11 § kompletteringsförordningen direktåtkomst till SIS för olika syften och kan därmed söka direkt i registret vid olika provningar, kontroller och utredningar. Några ytterligare myndigheter, däribland åklagarmyndigheter och migrationsdomstolar, har enligt 12 och 13 §§ kompletteringsförordningen rätt att på

begäran få ut vissa uppgifter ur SIS för undersökningar eller provningar i sin verksamhet.

Dessutom har ett antal myndigheter, bl.a. Åklagarmyndigheten, allmänna domstolar, Kriminalvården, Säkerhetspolisen, Tullverket och Kustbevakningen beroende på vad saken gäller, rätt att begära att Polismyndigheten lägger in olika framställningar i SIS i enlighet med 5 och 7–10 §§ kompletteringsförordningen.

6.2 Informationsregistreringar enligt tilläggsförordningen till Schengens informations-system

I juli 2022 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1190 om ändring av förordning (EU) 2018/1862 vad gäller införande av informationsregistreringar om tredjelandsmedborgare i unionens intresse i Schengens informationssystem (SIS) (här benämnd tilläggsförordningen).

Genom tilläggsförordningen införs och ändras ett antal bestämmelser i polisförordningen. De nya bestämmelserna innebär att det införs en ny kategori registreringar i SIS, i form av informationsregistreringar om tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terrorism eller viss annan grov brottslighet. Sådana informationsregistreringar får enligt tilläggsförordningen föras in i SIS av medlemsstaterna på förslag av Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) baserat på information som Europol mottagit från myndigheter i tredje land eller internationella organisationer.

Enligt en av de nya bestämmelserna, nya artikel 37a, får medlemsstaterna föra in informationsregistreringar om tredjelandsmedborgare på förslag av Europol och på grundval av information som mottagits från myndigheter i tredjeländer eller internationella organisationer. Registreringarna ska föras in i syfte att informera t.ex. gränsbevakningstjänstemän och poliser som gör en sökning i SIS om att tredjelandsmedborgare misstänks vara inblandade i terroristbrott eller i sådan brottslighet som förtecknas i bilaga I till den s.k. Europolförordningen, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 av den 11 maj 2016 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och om ersättande och upphävande av rådets beslut 2009/371/RIF, 2009/934/RIF, 2009/935/RIF, 2009/936/RIF och 2009/968/RIF. Medlemsstaterna har möjlighet att verifiera och analysera informationen och kan avböja förslaget eller införa en annan sorts registrering baserat på informationen från Europol.

Vid en träff på en informationsregistrering ska den verkställande medlemsstaten enligt nya artikel 37b samla in och översända vissa uppgifter till den registrerande medlemsstaten, bl.a. information om att den person som är föremål för en informationsregistrering har lokaliserats. Även Europol ska informeras enligt ett tillägg till artikel 48 i polisförordningen.

Tilläggsförordningen trädde i kraft den 1 augusti 2022 men tillämpas ännu inte. Kommissionen ska i enlighet med en ändring i artikel 79 i polisförordningen och när vissa uppräknade villkor har uppfyllts, anta ett beslut

som fastställer det datum från och med vilket medlemsstaterna får börja föra in, uppdatera och radera informationsregistreringar i SIS. Något sådant beslut har ännu inte fattats, och arbetet med den tekniska utvecklingen av systemet pågår för närvarande.

Prop. 2025/26:63

6.3 Utökad sekretesskydd för uppgifter som avser informationsregistreringar i Schengens informationssystem

Regeringens förslag

Sekretessen för uppgifter i registreringar i SIS ska omfatta även uppgifter i informationsregistreringar om tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terrorism eller annan grov brottslighet.

Sådan sekretess ska, till skydd för intresset av att förebygga eller beivra brott, gälla om det kan antas att det varit en förutsättning för den registrerande staten att uppgiften inte skulle röjas, och till skydd för enskild, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men.

Regeringens bedömning

Den tystnadsplikt som följer av den nya bestämmelsen bör inte ges företräde framför meddelarfriheten.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta remissinstanser, däribland *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, *Migrationsverket*, *Kammarrätten i Stockholm*, *Integritetsskyddsmyndigheten*, *Justitiekanslern*, *Sveriges advokatsamfund* och *Tullverket* tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det. *Journalistförbundet*, som avstyrker förslaget, framhåller att det finns ett stort insynsintresse rörande ärenden som rör terroristbrott och annan grov brottslighet, vilket inte tillgodoses i promemorian. *Tidningsutgivarna* har också synpunkter på promemorians avvägning mellan intresset av insyn och behovet av sekretess och anser att argumentationen för sekretess är otillräcklig.

Vad gäller bestämmelsernas utformning, framhåller Journalistförbundet att förslaget i praktiken innebär att det är en annan stat som avgör vilka uppgifter som ska vara offentliga och sekretesskyddade i Sverige, vilket inte är ändamålsenligt. Journalistförbundet anser även att begreppet "terroristbrott eller annan grov brottslighet", som används i båda bestämmelserna, inte är tillräckligt tydligt definierat. Även Tidningsutgivarna framhåller att den nya registreringskategorin i båda de föreslagna ändringarna är definierad på lösa grunder. Tidningsutgivarna finner vidare det anmärkningsvärt att den föreslagna bestämmelsen i

18 kap. 17 § offentlighets- och sekretesslagen är utformad med ett rakt skaderekvisit med tanke på hur den motiveras i promemorian. Båda organisationerna anser dessutom att den föreslagna nya bestämmelsen om sekretess till skydd för enskildas personliga förhållanden bör vara försedd med ett rakt skaderekvisit.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Myndigheterna kommer att hantera uppgifter som behöver skyddas

Den nya registreringskategorin om tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terrorism eller viss annan grov brottslighet rör information som härstammar från Europol. I likhet med vad som konstateras i promemorian och uttrycks av *Sveriges advokatsamfund*, bedömer regeringen att registreringarna kommer att kunna innehålla information av mycket känslig karaktär och uppgifter som förekommer i utländska brottsutredningar. Utifrån ett brottsförebyggande och brottsutredande perspektiv är sådana uppgifter mycket skyddsvärda och det är viktigt att uppgifterna kan skyddas från allmän insyn om de skulle begäras ut. Det är vidare av vikt för Sveriges deltagande i det internationella polisiära samarbetet, med Europol och övriga medlemsstater, att svenska myndigheter har möjlighet att skydda sådana uppgifter från att röjas.

Regeringen kan konstatera att registreringarna också kommer att kunna innehålla känsliga uppgifter om en enskilds personliga förhållanden, som hade omfattats av sekretess om de förekommit i ett annat sammanhang, t.ex. i svenska polisregister och inom ramen för en förundersökning (35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen) eller i verksamhet för kontroll över utläningar (37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen), och där ett utlämnande kan innebära stor skada för den enskilde eller någon närstående till honom eller henne.

Befintlig sekretessreglering ger inte ett tillräckligt skydd

Sekretess för uppgifter som avser registreringar i SIS regleras framför allt i två olika bestämmelser, i 18 kap. 17 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen som gäller sekretess till skydd för allmänna intressen inom ramen för internationellt rättsligt och polisiärt samarbete, och i 37 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen som gäller sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga förhållanden. Uppgifter i den nya registreringskategorin skulle inte omfattas av dessa bestämmelser i deras nuvarande lydelse.

Sverige utbyter redan i dag information med Europol för att förebygga och bekämpa allvarlig brottslighet, bl.a. med stöd av Europolförordningen. Som framgår av promemorian finns det vissa möjligheter att sekretessbelägga sådan information med stöd av andra bestämmelser än de ovan nämnda, både utifrån allmänna och enskilda intressen. Vad gäller sekretessen för allmänna intressen är det framför allt 15 kap. 1 a § och 18 kap. 17 a § offentlighets- och sekretesslagen som aktualiseras. När det gäller sekretess för enskilda intressen, är framför allt 35 kap. 1 § första stycket 4 offentlighets- och sekretesslagen av intresse.

Tidningsutgivarna anser att promemorians argument för behovet av utvidgade sekretessbestämmelser inte är övertygande. Regeringen

konstaterar för sin del att 15 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen, som anger att sekretess gäller för uppgift som en myndighet har fått från ett utländskt organ på grund av en bindande EU-rättsakt, enligt förarbetena normalt inte är aktuell att tillämpa i situationer då EU-rättsakten inte innehåller någon tydlig sekretessbestämmelse (prop. 2012/13:192 s. 35). Eftersom det inte finns någon tydlig sekretessbestämmelse i polisförordningen – i artikel 11 anges enbart att medlemsstaterna i enlighet med nationell rätt ska tillämpa sina egna regler om tystnadsplikt eller motsvarande sekretesskrav på alla personer och organ som arbetar med uppgifter i SIS – torde bestämmelsen inte kunna tillämpas på uppgifter i den nya registreringskategorin. Givet skyddsvärdet i uppgifterna, är detta inte en tillfredsställande ordning. Vidare gäller både 18 kap. 17 a § och 35 kap. 1 § första stycket 4 endast hos de brottsbekämpande myndigheterna, och alltså inte hos alla de myndigheter som kan göra sökningar och få tillgång till uppgifter i SIS. Även utifrån det perspektivet framstår befintliga sekretessbestämmelser som otillräckliga. Sammantaget anser regeringen därför, i likhet med bl.a. *Tullverket*, att den befintliga sekretessregleringen inte utgör ett tillräckligt skydd för uppgifter i den nya registreringskategorin. Det finns därför ett behov av en utvidgning av sekretessen utifrån både allmänna och enskilda intressen.

Intresset av sekretess väger tyngre än intresset av insyn

För att en ny sekretessbestämmelse ska införas krävs det att intresset av sekretess väger tyngre än intresset av insyn. *Journalistförbundet* och *Tidningsutgivarna* lyfter fram att det finns ett stort insynsintresse vilket inte beaktas tillräckligt i promemorian.

Offentlighetsprincipen är alltid utgångspunkten. Om den ska inskränkas måste det vara påkallat med hänsyn till något av de skyddsintressen som anges i tryckfrihetsförordningen. I detta fall är skyddsintresset att förebygga brott och skyddet för enskildas personliga förhållanden. Regeringen konstaterar, i likhet med *Sveriges advokatsamfund*, att uppgift som avser en registrering i den tillkommande registreringskategorin kan komma att innehålla information av skyddsvärd karaktär, eftersom registreringen syftar till att förebygga, förhindra och utreda mycket allvarliga brott eller terroristbrott. Ett utlämnande av sådana uppgifter riskera att försvåra utredningar eller brottsförebyggande arbete i ett annat land, och i förlängningen Sveriges deltagande i internationella polisiära samarbeten. Vidare är en uppgift om att en person misstänks vara inblandad i terroristbrott eller annan grov brottslighet känslig och ett utlämnande skulle kunna innebära att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider avsevärt men. Dessa intressen får anses väga tungt, och regeringen bedömer sammantaget att skälen för sekretess väger tyngre än intresset av insyn.

Sammanfattningsvis instämmer regeringen i promemorians och majoriteten av remissinstansernas bedömning att det är motiverat att införa nya regler om sekretess till skydd för allmänna och enskilda intressen.

Bestämmelsernas utformning och placering

Föremålet för sekretessen enligt de nya sekretessbestämmelserna bör vara uppgifter som avser en registrering i SIS om tredjelandsmedborgare som

misstänks vara inblandade i terroristbrott eller annan grov brottslighet. Möjligheterna till en sådan registrering, i enlighet med den tillkommande registreringskategorin, regleras i polisförordningen som är direkt tillämplig för medlemsstaterna. I artikel 37a definieras vilken typ av brottslighet som ska vara aktuell för att en informationsregistrering enligt artikeln ska kunna göras, nämligen terroristbrott eller annan grov brottslighet förtecknad i bilaga I till Europolförordningen. Mot bakgrund härav och eftersom sekretessen enligt bestämmelserna uttryckligen gäller för uppgifter som avser en registrering i SIS, delar regeringen inte *Journalistförbundets* uppfattning att begreppet ”terroristbrott eller annan grov brottslighet” saknar en tydlig definition.

Uppgifterna i fråga kommer primärt att finnas i själva informationsregistreringarna i SIS. Uppgifterna kommer alltså att finnas tillgängliga hos alla de myndigheter som kan göra sökningar eller på annat sätt få tillgång till uppgifter i SIS. Dessa myndigheter räknas särskilt upp i de två aktuella sekretessbestämmelserna, och regeringen ser ingen anledning att på något sätt begränsa räckvidden för sekretessen i detta avseende i förhållande till den nya registreringskategorin.

Promemorians förslag innebär att det införs två separata bestämmelser om sekretess för uppgifter i den nya registreringskategorin: en till skydd för intresset av att förebygga eller beivra brott och en till skydd för enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Regeringen instämmer i den bedömning som görs i promemorian att systematiska skäl talar för att reglera behovet av sekretess för uppgifter i den nya registreringskategorin på detta sätt, och på samma sätt som övriga SIS-registreringar, dvs. i 18 kap. 17 § och 37 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen.

Skaderekvisitet i 18 kap. 17 § innebär att den svenska myndigheten ska pröva om det kan antas att uppgiften lagts in i SIS under förutsättning att den inte röjs. Som framgår av förarbetena till bestämmelsen är skaderekvisitet inte, såsom *Tidningsutgivarna* anför, att betrakta som ett rakt skaderekvisit, men inte heller som ett omvänt. På grund av svårigheten att överblicka vilka närmare konsekvenser ett röjande av en uppgift skulle kunna få för den utländska myndighetens utredning, och för att undvika de avsevärda tillämpningssvårigheter som skulle uppstå om en svensk myndighet skulle göra denna bedömning, har skaderekvisitet i stället utformats utifrån andra utgångspunkter, nämligen att den utländska myndigheten i viss utsträckning får förfoga över frågan om sekretess (prop. 1999/2000:61 s. 168). Den starka presumtionen för sekretess som därmed uppkommer har sin bakgrund i att det inom det straffrättsliga samarbetet är en självklar utgångspunkt att känsliga uppgifter i en utländsk utredning kan skyddas i den andra staten (prop. 1999/2000:61 s. 168 och 209). Samma överväganden gör sig gällande i fråga om uppgifter i den nya registreringskategorin och regeringen bedömer därför, i likhet med promemorian, att motsvarande skaderekvisit är lämpligt även när det gäller denna.

Regeringen delar inte *Journalistförbundets* uppfattning att det inte är ändamålsenligt att en annan stat har inflytande över vilka uppgifter som ska vara sekretessbelagda. Tvärtom bedömer regeringen, liksom *Sveriges advokatsamfund*, att det är en förutsättning för Sveriges deltagande i internationella polisiära samarbeten att information som anförtros Sverige inte behandlas på ett sätt som försvårar uppgiftslämnarlandets eller övriga

samarbetande länders utredningar eller brottsförebyggande arbete. Det framgår också av de ursprungliga förarbetena att avsikten varit att den utländska myndigheten i viss utsträckning får föfoga över frågan om sekretess, så länge det är fråga om sekretess som inte sträcker sig längre än vad som kunnat förekomma i en motsvarande svensk utredning (prop. 1999/2000:61 s. 168).

Regeringen bedömer att det är påkallat att sekretessen till förmån för den enskilde enligt den föreslagna ändringen i 37 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen, är stark. Med tanke på vilken sorts uppgifter det är fråga om anser regeringen, till skillnad från *Journalistförbundet* och *Tidningsutgivarna*, att det omvända skaderekvisit som redan gäller enligt bestämmelsen även är lämpligt för uppgifter i den nya registreringskategorin.

I likhet med vad som gäller för övriga registreringskategorier i 18 kap. 17 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen och generellt vid internationellt rättsligt och polisiärt samarbete, bedömer regeringen att det är lämpligt att sekretessen till skydd för allmänna intressen gäller i högst fyrtio år. Sekretess till skydd för enskildas personliga förhållanden gäller i normalfallet i högst sjuttio år. Skälet till denna sekretesstid är att sekretessen för känsliga uppgifter om enskildas personliga förhållanden i de flesta fall bör gälla större delen av den enskildes livstid. Den föreslagna sekretessbestämmelsen i 37 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen kommer i första hand att träffa den typ av uppgifter som hos andra myndigheter, t.ex. Polismyndigheten, skulle vara skyddade i högst sjuttio år. Regeringen anser att det därför är lämpligt att föreslå samma längd på sekretesstid som redan gäller enligt bestämmelsen i övrigt även för uppgifter i den nya registreringskategorin.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen att uppgifter i informationsregistreringar om tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terrorism eller annan grov brottslighet – på samma sätt som redan gäller för uppgifter i vissa andra registreringar i SIS – ska kunna omfattas av sekretess enligt 18 kap. 17 § andra stycket och 37 kap. 6 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen.

Inget ytterligare behov av lagändringar

Enligt den sekretessbrytande bestämmelsen i 18 kap. 18 § offentlighets- och sekretesslagen hindrar inte sekretessen enligt 17 § andra stycket samma kapitel att en uppgift lämnas ut enligt vad som föreskrivs i kompletteringsförordningen och lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område. Detsamma gäller enligt den sekretessbrytande bestämmelsen i 37 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen i fråga om sekretessen enligt 6 § samma kapitel. Regeringen bedömer att de ändringar som nu föreslås inte medför något behov av att ändra bestämmelserna i 18 kap. 18 § och 37 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen. De senare paragraferna kommer genom de ändringar som föreslås även att träffa uppgifter i den nya registreringskategorin, vilket regeringen i likhet med promemorian bedömer lämpligt.

Som närmare beskrivits i avsnitt 5.2, innebär sekretess bl.a. tystnadsplikt avseende de uppgifter som omfattas av sekretessen. I vissa fall, som regleras särskilt, har tystnadsplikten företräde framför den s.k. meddelar-

friheten, som innebär en rätt att lämna ut uppgifter för publicering i grundlagsskyddade medier. Bestämmelserna om tystnadsplikt har inte företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter vad gäller bestämmelser om sekretess för uppgifter i internationellt rättsligt samarbete och Schengens informationssystem, se 18 kap. 19 § tredje stycket offentlighets- och sekretesslagen. Med beaktande av den restriktivitet som gäller vid inskränkningar av rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bedömer regeringen att detsamma ska gälla i fråga om den ändring som nu föreslås.

Enligt regeringen medför inte heller den nya personuppgiftsbehandling som tilläggsförordningen ger upphov till något behov av lagändring. Behandling av SIS-uppgifter regleras i artikel 56 i polisförordningen, vilken är direkt tillämplig. Den följdändring som görs i artikel 56 genom tilläggsförordningen ger stöd för den personuppgiftsbehandling som den nya registreringskategorin kan komma att medföra för svenska myndigheter. Förutsättningarna för att behandla uppgifter i den svenska nationella delen av SIS anges i kompletteringslagen. Som framgår av kompletteringslagen gäller därutöver, vid behandling av personuppgifter i SIS, brottsdatalagen (2018:1177), EU:s dataskyddsförordning, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG, och lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen).

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

Lagändringen som gäller sekretess för uppgifter om skjutvapen ska träda i kraft den 1 april 2026.

Lagändringarna som gäller sekretess för uppgifter i Schengens informationssystem ska träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Regeringens bedömning

Det behövs inte några övergångsbestämmelser.

Hemställans och promemorians förslag och bedömning

I hemställan föreslås att lagändringen om sekretess för uppgifter om skjutvapen bör träda i kraft så snart så möjligt, dock senast den 1 juli 2025. Förslaget och bedömningen i promemorian överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt om hemställans eller promemorians förslag och bedömning.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Den är angeläget att den föreslagna lagändringen om sekretess för uppgifter om skjutvapen träder i kraft så snart som möjligt. Den 1 april 2026 bedöms vara den tidigaste möjliga tidpunkten för ikraftträdande. Det bedöms inte behövas några övergångsbestämmelser.

När det gäller ändringarna om sekretess för uppgifter i SIS, kan konstateras att tilläggsförordningen trädde i kraft den 1 augusti 2022 men att den ännu inte tillämpas. Kommissionen ska i enlighet med en ändring i artikel 79 i polisförordningen och när vissa uppräknade villkor har uppfyllts, anta ett beslut som fastställer det datum från och med vilket medlemsstaterna får börja föra in, uppdatera och radera informationsregistreringar i SIS. Arbetet med den tekniska utvecklingen av systemet pågår för närvarande och det är ännu oklart när ett sådant beslut kan komma att fattas och när tilläggsförordningen ska börja tillämpas.

Lagändringarna som föreslås bör träda i kraft när tilläggsförordningen ska börja tillämpas. Eftersom detta är beroende av kommissionens beslut bör det överlämnas åt regeringen att bestämma tidpunkten för ikraftträdandet. Tilläggsförordningen kommer när den börjar tillämpas att gälla direkt i medlemsstaterna, och några övergångsbestämmelser bedöms inte vara nödvändiga.

8 Konsekvenser

Regeringens bedömning

Ändringen som avser sekretess för uppgifter om skjutvapen innebär ett stärkt skydd för dem som är inblandade i transaktioner med och överföringar av skjutvapen, såväl yrkesmässiga aktörer som privatpersoner med vapentillstånd. Att på ett tydligt sätt reglera sekretessen för uppgifter som hänför sig till sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller anmäla till Polismyndigheten förbättrar Polismyndighetens brottsförebyggande och brottsbekämpande verksamhet och förenklar myndighetens tillämpning av sekretessregleringen på området. Förslaget bedöms inte få några andra konsekvenser.

Ändringarna som avser sekretess för uppgifter i Schengens informationssystem kan förbättra förutsättningarna för internationellt samarbete på det brottsbekämpande området och bidra till ett bättre skydd för den personliga integriteten. Förslagen bedöms inte få några andra konsekvenser.

Hemställans och promemorians bedömning

Bedömningarna i hemställan och promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Kammarrätten i Stockholm anser att förslaget om sekretess för uppgifter om skjutvapen kan komma att leda till en ökad målinströmning till kammarrätterna och att det saknas en närmare analys av vilka konsekvenser förslaget kan få för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt om konsekvenserna av det förslaget.

Migrationsverket anger att de föreslagna sekretessregleringarna avseende uppgifter i SIS är tydliga vilket kommer att underlätta myndighetens hantering av uppgifterna. Övriga remissinstanser yttrar sig inte särskilt om konsekvenserna av det förslaget.

Skälen för regeringens bedömning*Förslagen om sekretess för uppgifter om skjutvapen*

Vapen är åtråvärda i kriminella kretsar. Utifrån det brottsbekämpande uppdraget är det därför av stor vikt att uppgifter som hänför sig till sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller anmäla kan skyddas från allmän insyn om de skulle begäras ut. Om uppgifterna behöver lämnas ut kommer det med enkla medel gå att kartlägga vem som innehar vilket skjutvapen vid varje given tidpunkt, vilket skulle innebära en påtaglig risk för att stöldbegärliga vapen avleds från den legala till den illegala marknaden. Förslaget innebär att dessa uppgifter uttryckligen kommer att kunna omfattas av sekretess, vilket innebär ett starkt skydd för dem som är inblandade i transaktioner med och överföringar av skjutvapen, såväl yrkesmässiga aktörer som privatpersoner med vapentillstånd.

Förslaget innebär därtill en förbättring vad gäller Polismyndighetens brottsförebyggande och brottsbekämpande verksamhet. Genom att sekretessregleringen förtydligas kommer även tillämpningen att underlättas.

Regeringen bedömer att förslaget inte bör leda till en ökning av måltillströmningen till förvaltningsrätt i någon betydande utsträckning.

Förslaget bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser för det allmänna eller för enskilda. De bedöms inte heller i övrigt ha några sådana konsekvenser som bör redovisas särskilt.

Förslagen om sekretess för uppgifter i Schengens informationssystem

Den nya registreringskategorin informationsregistreringar om tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terrorism eller viss annan grov brottslighet bedöms kunna innehålla uppgifter som förekommer i utländska brottsutredningar och uppgifter om enskilda personliga förhållanden. Förslaget innebär att dessa uppgifter kommer att kunna omfattas av sekretess.

I det internationella straffrättsliga samarbetet har det länge varit en självklar utgångspunkt att uppgifter i brottsutredningar skyddas av sekretess i

alla länder som deltar i samarbetet. Avsaknad av sekretessbestämmelser i ett land som har tagit emot en uppgift kan i förlängningen försvåra samarbete på det brottsbekämpande området, eftersom ett utlämnande av uppgiften i vissa fall skulle kunna inverka negativt på en pågående brottsutredning i det land som lämnat över uppgiften. Förslaget kan därför i viss mån anses förbättra förutsättningarna för internationellt samarbete på det brottsbekämpande området.

Genom ändringarna stärks skyddet för den personliga integriteten hos enskilda som är föremål för SIS-registreringar av detta slag.

Förslaget bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser för det allmänna eller för enskilda. De bedöms inte heller i övrigt ha några sådana konsekvenser som bör redovisas särskilt.

9 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

18 kap.

16 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning. *Motsvarande sekretess gäller för uppgift som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser förteckningar och anmälningar som den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen och ammunition är skyldig att föra eller lämna in till myndigheten.*

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret,
2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret,
3. en länsstyrelse för uppgift som hänför sig till register över verksamheter för livsmedelskontroll, och
4. Polismyndigheten för uppgift som hänför sig till registret över uppdragstagare inom Nationella viltolycksrådet.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

Paragrafen reglerar sekretess för uppgifter som hänför sig till bl.a. vapenregister och vissa andra jakt- och viltrelaterade register. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att sekretess även gäller för uppgift som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet avseende förteckningar och anmälningar som den som har tillstånd att driva handel med

skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen och ammunition är skyldig att föra eller lämna in till myndigheten. Skaderekvisitet är detsamma som för uppgift som hänför sig till vapenregister, dvs. om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning. Med förteckningar avses förteckningar som ska föras enligt 5 kap. 5–6 a §§ vapenförordningen (1996:70). Med anmälningar avses anmälningar enligt 5 kap. 5 § andra stycket, 13 § och 14 § samma förordning. Sådana förteckningar och anmälningar innehåller bl.a. uppgifter som avser parterna i transaktionen (såsom namn, adress, personnummer eller organisationsnummer på beställare, överlåtare, förmedlare och köpare) och detaljerade uppgifter om skjutvapnet (såsom skjutvapnets typ, antal, fabrikat, modell, kaliber och tillverkningsnummer). Sekretessen aktualiseras i första hand hos Polismyndigheten. Sekretessen gäller dock även hos en myndighet som Polismyndigheten lämnat ut uppgifterna till.

17 § Sekretess gäller i verksamhet som avser rättsligt samarbete på begäran av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, för uppgift som hänför sig till en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en angelägenhet som angår tvångsmedel, om det kan antas att det varit en förutsättning för den andra statens eller den mellanfolkliga domstolens begäran att uppgiften inte skulle röjas.

Motsvarande sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket, Migrationsverket, Regeringskansliet och en utlandsmyndighet för uppgift som avser en registrering i Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,
 2. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller,
 3. *tredjelandsmåttvångare som misstänks vara inblandade i terroristbrott eller annan grov brottslighet, eller*
 4. okända efterlysta personer som söks för identifiering.
- För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

Paragrafen reglerar sekretess till skydd för uppgifter i utländska brottsutredningar när dessa förekommer hos svenska myndigheter. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

I *andra stycket* införs en ny punkt 3 som innebär att sekretessen utvidgas till att även omfatta uppgifter som avser registreringar i Schengens informationssystem (SIS) om tredjelandsmåttvångare som misstänks vara inblandade i terroristbrott eller annan grov brottslighet. Sådana registreringar får läggas in i SIS av medlemsstaterna på förslag från Europol, enligt artikel 37a i den s.k. polisförordningen, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862. Med terroristbrott eller annan grov brottslighet avses sådan brottslighet som förtecknas i bilaga I till den s.k. Europaförordningen, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794, till vilken artikel 37a hänvisar. Sekretessen omfattar inte enbart uppgifter i den ursprungliga SIS-registreringen utan även t.ex. uppgifter i tilläggsinformation som avser en sådan registrering.

6 § Sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket och Migrationsverket för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men och uppgiften förekommer i en angelägenhet som avser en registrering i Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,
2. en försvunnen person eller en sårbar person som behöver hindras från att resa,
3. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller,
4. *en tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandad i terroristbrott eller annan grov brottslighet,*
5. en okänd efterlyst person som söks för identifiering,
6. nekad inresa och vistelse, *eller*
7. återvändande.

Motsvarande sekretess gäller hos en myndighet som prövar ansökningar om visering, uppehållstillstånd eller medborgarskap.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Paragrafen reglerar sekretess till skydd för enskilds personliga förhållanden för uppgifter som avser registreringar i Schengens informationssystem (SIS). Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

I *första stycket* införs en ny punkt 4 som innebär att sekretessbestämmelsen omfattar även uppgifter som avser registreringar i SIS om tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terroristbrott eller annan grov brottslighet. Sådana registreringar får läggas in i SIS av medlemsstaterna på förslag från Europol, enligt artikel 37a i den s.k. polisförordningen, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862. Med terroristbrott eller annan grov brottslighet avses sådan brottslighet som förtecknas i bilaga I till den s.k. Europolförordningen, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794, till vilken artikel 37a hänvisar. Sekretessen omfattar inte enbart uppgifter i den ursprungliga SIS-registreringen utan även t.ex. uppgifter i tilläggsinformation som avser en sådan registrering.

Sammanfattning av Polismyndighetens hemställan om sekretess för vissa uppgifter om transaktioner med skjutvapen

Polismyndigheten ansvarar för tillståndsgivning och tillsyn av vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition. Vid tillsyn granskas bland annat inköps-, försäljnings- och förmedlingsförteckningar med bilagor som dessa yrkeskategorier är skyldiga att föra.

Genomförandet av de senaste ändringarna i EU:s vapendirektiv har föranlett ändringar i vapenlagen (1996:67) och vapenförordningen (1996:70). Författningsändringarna har bland annat inneburit krav för vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition att elektroniskt anmäla transaktioner med skjutvapen till Polismyndigheten. Vapenhandlare ska göra anmälan genom registrering av förvärv eller försäljning genom den e-tjänst som myndigheten tillhandahåller (Polismyndighetens digitala vapenbok, DVB). Yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen eller ammunition ska göra anmälan via e-post enligt särskilda anvisningar.

Vid anmälan registreras vapenspecifika uppgifter samt information om parterna i varje transaktion. Det finns ett starkt behov av att skydda denna typ av uppgifter från allmän insyn, för att undvika att skjutvapen riskerar att komma till brottslig användning. Uppgifterna kommer förvaras hos Polismyndigheten, vilket innebär att myndigheten måste kunna skydda uppgifter som den inte tidigare haft direkt tillgång till. Det finns redan i dagsläget bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som skyddar uppgifterna, men det är önskvärt att skyddet för uppgifterna framgår uttryckligen av lagtexten. Denna brist i tydlighet riskerar annars att motverka syftet med vapendirektivet.

Mot bakgrund av ovanstående hemställer Polismyndigheten om en ändring i 18 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen som specifikt tar sikte på dessa uppgifter. Uppgifterna bör omfattas av ett omvänt skaderekvisit utifrån de intressen som sekretessen avser att skydda.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Häri genom föreskrivs att 18 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

16 §¹

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

Motsvarande sekretess gäller för uppgift som hänför sig till sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller anmäla till Polismyndigheten.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret,
2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret,
3. en länsstyrelse för uppgift som hänför sig till register över verksamheter för livsmedelskontroll, och
4. Polismyndigheten för uppgift som hänför sig till registret över uppdragstagare inom Nationella viltolycksrådet.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

¹ Senaste lydelse 2024:142.

Förteckning över remissinstanserna för hemställan

Efter remiss har yttranden inkommit från Journalistförbundet, Justitiekanslern, Kammarrätten i Stockholm, Naturvårdsverket, Riksdagens ombudsmän, Svenska Jägareförbundet, Svenska Skyttesportförbundet, Tidningsutgivarna, Tullverket, och Åklagarmyndigheten.

Yttrande har inte inkommit från Sveriges Vapenhandlareförening.

Sammanfattning av promemorian Sekretess för nya uppgifter i Schengens informationssystem

Prop. 2025/26:63
Bilaga 4

Schengens informationssystem används av medlemsstaterna i Schengen-samarbetet för att utbyta information med varandra inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete samt migrationskontroll. Regelverket för informationsutbytet består av tre EU-förordningar och viss kompletterande svensk lagstiftning, avseende bl.a. sekretess. I juli 2022 antogs en tilläggsförordning med bestämmelser om utbyte av ytterligare uppgifter inom ramen för polissamarbetet. I promemorian föreslås en utvidgning av befintlig sekretessreglering för att skydda även uppgifter som omfattas av tilläggsförordningen och som hänför sig till utländska brottsutredningar samt enskildas personliga förhållanden.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 17 § och 37 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

17 §¹

Sekretess gäller i verksamhet som avser rättsligt samarbete på begäran av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, för uppgift som hänför sig till en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en angelägenhet som angår tvångsmedel, om det kan antas att det varit en förutsättning för den andra statens eller den mellanfolkliga domstolens begäran att uppgiften inte skulle röjas.

Motsvarande sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket, Migrationsverket, Regeringskansliet och en utlandsmyndighet för uppgift som avser en registrering i Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,

2. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller, *eller*

3. okända efterlysta personer som söks för identifiering.

2. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller,

3. okända efterlysta personer som söks för identifiering, *eller*

4. *tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terroristbrott eller annan grov brottslighet.*

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

37 kap.

6 §²

Sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket och Migrationsverket för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men och uppgiften förekommer i en angelägenhet som avser en registrering i Schengens informationssystem om

¹ Senaste lydelse 2021:1190.

² Senaste lydelse 2021:1190.

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,

2. en försvunnen person eller en sårbar person som behöver hindras från att resa,

3. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller,

4. tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terroristbrott eller annan grov brottslighet,

4. en okänd efterlyst person som söks för identifiering,

5. en okänd efterlyst person som söks för identifiering,

5. nekad inresa och vistelse, *eller*

6. nekad inresa och vistelse, *eller*

6. återvändande.

7. återvändande.

Motsvarande sekretess gäller hos en myndighet som prövar ansökningar om visering, uppehållstillstånd eller medborgarskap.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Förteckning över remissinstanserna för promemorian

Efter remiss har yttranden inkommit från Förvaltningsrätten i Luleå, Förvaltningsrätten i Malmö, Integritetsskyddsmyndigheten, Journalistförbundet, Justitiekanslern, Kammarrätten i Stockholm, Kustbevakningen, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket, Sveriges advokatsamfund, Sveriges ambassad i Peking, Säkerhetspolisen, Tidningsutgivarna, Tullverket och Åklagarmyndigheten.

Riksdagens ombudsmän och Sveriges ambassad i Ankara har avstått från att yttra sig.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 16 och 17 §§ och 37 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.16 §¹

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

Detsamma gäller för uppgift som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser förteckningar och anmälningar som den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen och ammunition är skyldig att föra eller lämna in till myndigheten.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret,

2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret,

3. en länsstyrelse för uppgift som hänför sig till register över verksamheter för livsmedelskontroll, och

4. Polismyndigheten för uppgift som hänför sig till registret över uppdragstagare inom Nationella viltolycksrådet.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som

¹ Senaste lydelse 2024:142.

omfattas av ett tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

17 §²

Sekretess gäller i verksamhet som avser rättsligt samarbete på begäran av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, för uppgift som hänför sig till en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en angelägenhet som angår tvångsmedel, om det kan antas att det varit en förutsättning för den andra statens eller den mellanfolkliga domstolens begäran att uppgiften inte skulle röjas.

Motsvarande sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket, Migrationsverket, Regeringskansliet och en utlandsmyndighet för uppgift som avser en registrering i Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,

2. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller, *eller*

2. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller,

3. tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terroristbrott eller annan grov brottslighet, eller

3. okända efterlysta personer som söks för identifiering.

4. okända efterlysta personer som söks för identifiering.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

37 kap.

6 §³

Sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket och Migrationsverket för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men och uppgiften förekommer i en angelägenhet som avser en registrering i Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,

2. en försvunnen person eller en sårbar person som behöver hindras från att resa,

3. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller,

4. en tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandad i terroristbrott eller annan grov brottslighet,

² Senaste lydelse 2021:1190.

³ Senaste lydelse 2021:1190.

4. en okänd efterlyst person som söks för identifiering,

5. nekad inresa och vistelse, eller

6. återvändande.

5. en okänd efterlyst person som söks för identifiering,

6. nekad inresa och vistelse, eller

7. återvändande.

Prop. 2025/26:63

Bilaga 7

Motsvarande sekretess gäller hos en myndighet som prövar ansökningar om visering, uppehållstillstånd eller medborgarskap.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2026 i fråga om 18 kap. 16 § och i övrigt den dag som regeringen bestämmer.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2025-10-29

Närvarande: F.d. justitieråden Ella Nyström och Kristina Svahn Starrsjö samt justitierådet Jonas Malmberg.

Vissa sekretessfrågor som avser vapentransaktioner och Schengens informationssystem

Enligt en lagrådsremiss den 23 oktober 2025 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Förslagen har inför Lagrådet föreslagits av kanslirådet Therése Berggren.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran

Justitiedepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 december 2025

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Busch, Svantesson, Edholm, Waltersson Grönvall, Strömmer, Forssmed, Tenje, Forssell, Slottner, Wykman, Malmer Stenergard, Kullgren, Liljestränd, Bohlin, Pourmokhtari, Rosencrantz, Dousa, Larsson, Britz, Mohamsson, Lann

Föredragande: statsrådet Strömmer

Regeringen beslutar proposition Vissa sekretessfrågor som avser vapentransaktioner och Schengens informationssystem